

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Episole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. rândul cu literă garmon — și timbru de 30 cr. pentru
încarcare publicare.

Sibiu, 30 Aprilie 1884.

Lucru mai neplăcut ca a scrie despre politică și situația politică a românilor din Ungaria și Transilvania nu se poate închipui. Dacă scriii obiectiv, nimeni nu-ți cetește ceia ce ai scris. Dacă ești bombastic în expresiuni și cuvântul naționalitate nu îți mai cade din gură, ești înălțat până în slava cerului. Nu se mai întrebă oamenii de reson, nu de posibilitate, nu de practicabilitate. Facem politică cu vorbe, ca ele tot vorbe se rămână, sau în limbajul bănățeanesc vorbind: facem politică românească, fie ea bună, fie rea — nu mai începe sub discușiune.

De alt soi se pare a fi redacția dela „Tribuna“. Abstragând dela unele animositați la adresa capului bisericei noastre până acum sora din Sibiu impune omului detorița de a sta cu dênsa la vorba.

„Tribuna“ și-a luat de basă programă politică statorită la 1881. Se deosebesce de programă din Budapesta în două puncte cardinale și această deosebere îi ușurează poziția în mod simțitoriu.

Maioritatea politiciilor nostri este pentru astănumita rezistență passivă. „Tribuna“ acceptând principiul pus de fundatorii ei, ne spune că-l va apăra cu toată tăria fiind el impus de situație, și unicul, care ne va duce la scop. Prin rezistență passivă vom îndupla puterea publică a respectă drepturile noastre și vom aștepta o situație, în care ne vom putea impune prin o activitate susținută cu energie.

Avem înaintea noastră un trecut de 16 ani. În 16 ani se dice că am observat rezistență passivă. Scopul acestei rezistențe se dice că a fost tot cel al fraților dela „Tribuna“: înduplarea puterii publice a respectă drepturile noastre.

Deopotrivă cu frații dela „Tribuna“ constatăm și noi că nu se observă legile sănătății, și noi am vorbit afirmativ și tot afirmativ vorbim și acuma. S-au călcătat în picioare cele mai multe legi aduse în favorul nostru. Atâtă n'a fost destul. Pretele călcarea legilor nove favoritoare s'au adăs legi tare asupratoare pentru noi.

Am observat rezistență passivă în restimp de 16 ani, și înduplăcatu-sa ea la respectarea drepturilor noastre? „Tribuna“ ne dă respunsul cuviințios:

Din sănătății mergeam tot spre mai rău, căci, „turcul ne bate, turcul ne judecă“ și prin rezistență passivă în veci nu vom ajunge acolo, ca dacă „turcul ne bate, legea să ne judece.“

Răspunsul pentru ce nu vom ajunge la ținta dorințelor noastre e ilustrat tot în „Tribuna“.

Esecutarea legilor nu este pusă în mâinile noastre. Se fac deci abuzuri, și contra abuzurilor există și remedii de drept. Și dacă vom să ne folosim de remediele de drept, ear trebuie să facem experiență, că turcul ne judecă prin aplicarea acestor remedii.

Unicul for unde am avea și noi cuvântul este parlamentul. Noi însă nu mergem la parlament, căci de acolo vorbind, ne-ar au și Europa. Preferim a scrie în diarele noastre, a le căror glas se opresce în piscurile Carpaților și ne legănam în copilărească speranță, că Europa în congres intrunită va deține asupra Memorandumului nostru.

Ne înverțim în un „circulus vitiosus.“ Nu ne tragem seama cu starea faptică a lucrurilor, și pentru acea stăm unde stăm.

Să uitem un popor vîrtos, cu vitalitate. Am îndurat multe neajunsuri, și s'a adeverit dicerea: apa trece, petrile remân. Stăm încă și astăzi pe sacru pămînt, unde ne-a aşezat divul Traian.

Din Roma veche am adus în peștele nostru legea creștină. S'a înradăcinat în noi cardinalele esigențe ale religiunii creștinesc: credință, dragoste, naștere. Ca popor de viață latină le-am transpus și în cele politice. Cu iubire evangelică ne-am alipit de pămîntul patriei noastre. Trecut'au multe valuri preste noi, asupriți fiind, o am iubit, lipsiți fiind ne-am jertfit pentru ea, superați fiind ne-am vîrnat sănătele pentru patria noastră. O am iubit și speranță că lucrurile se vor îndrepta spre bine, și speranță că vom merge dela bine tot spre mai bine.

Acest adevăr servește de basă fraților dela „Tribuna“ când se basează pe rezistență passivă.

Noi aprețăm din destul speranța fraților dela „Tribuna“. Și fiind că ei sunt toți ortodocși buni, parte mare preoți și ocărmașii bisericesc, ne scim și explică ținuta lor, care din ortodoxie nimică nu perde prin predestinație ridicată la dogmă. Nu mai cătărenii, nu mai pot face pretensiuni de a vorbi și scrie în cele politice. Trista experiență din trecut ne arată că ținuta noastră politică ne-a dus dela rău tot la mai mare rău, și urmarea logică este, că numai putem aștepta pe lângă toată speranță noastră, căci factorii puterii publice de 16 ani pășesc tot mai violent contra noastră, și ni se pare că ei nu simt lipsa autorității lor înaintea noastră.

Nici noi n'avem garanții că pe viitoru ni se vor respecta drepturile noastre, și sanctiunea în materie de drept public și la noi e aprețiată în sensul fraților dela „Tribuna“. Nu credem însă că pasivitatea ne dă garanția că nu vom decădea și mai grozav, și dacă frații dela „Tribuna“ cu provocare la trecutul trist în era noastră constituțională ne vor da garanții că prin pasivitate vom promova soarta neamului nostru, dacă ei vor fi în stare cel puțin să opreasca furia puterii publice îndreptată spre nimicirea noastră, noi vom fi cei dintâi, cari ne vom inchina principiului „rezistență passivă“, și vom rumpe cu tot trecutul de 32 de ani al diariului nostru.

Experiența noastră însă ne îndeamnă să face contrariul. E trist, de tot trist că suntem izolați noi de noi, lăsați la dispoziția celor dela putere, cari din rezistență passivă au făurit arma cea mai periculoasă pentru noi, blasfemia că noi neacceptăm baza de drept în stat suntem illoyali, dușmani ai statului; și că statul scie cum are să urmeze față cu dușmanii sei. E și mai tristă împrejurarea, că de această armă se folosesc față cu noi concetățenii nostri spre a ne apăsa pre noi, și a se ridica ei pre umerii noștri. Și denunciarea se face în fața lumii, unde vocea noastră nu străbate. Clevetirea se face cu sistem și abstinența noastră se folosește de motiv pentru ținuta puterii publice față cu noi. Asemenea șopte rău-voitoare străbat până la urechile monarhului constituțional, care întăresc legile asupratoare pentru poporul cel mai dedit cu suferințele.

Pre noi ne doare această stare de lăuduri. Suntem toți români, și în noi toți se revoală sângele. Passivisti s'au activiști români cum suntem facem adresa de loialitate. Nu ne putem însă decide a lovi cuiul în cap, a documenta clevetitorilor că blasfemie este a exploata în mod modern o ținută politică imitată de cei slabii dela puternicii de odioioară, cari prin abstinență parlamentară, au oprit în normală sa mergere carul statului.

Am admis — o repetăm — am admis, că greșești putem fi noi, greșești pot fi cei cu rezistență passivă.

Mai admitem că prin intrarea în parlament încă nu vom câștiga mult, deosebirea este că trecutul de 16 ani ne-a împins tot spre mai rău. Aici avem să lucra cu cifre. Ce va fi în viitor urmănd o politică pasivă o putem deduce din tristul trecut. Tot din acest trecut putem deduce și posibilitatea urmărilor unei eventuale politice mai înțelepte.

Deocamdată atâtă la adresa fraților dela „Tribuna“ cari în întreagă viață lor au urmat politica susținută de noi, și cari în timpul din urmă după cum ne spun — au venit la convingerea, că — politică rezistenței passive este impusă de situație.

Revista politică.

Parlamentul Ungariei earăși fu teatrul unor scene picante și scandaloase. Deputatul Ugron în o interacțiune făcută asupra abuzurilor unui pretore în secuime a adus pe deputatul Dobránszky în legătură cu Dobzsányi din renumitul proces pentru

vătămare prea-inaltă. Deputatul Dobránszky este profesor de economia națională la polytechnicul din Budapesta și patriot după concepțele de astăzi. Denumit a negat că stă sau ar fi stat vreodată în legătură cu acest Dobránszky. În ședință de Vineri deputatul Ugron a citit nesecă epistole trimise lui din Ungaria superioară de către o nepoată a deputatului Dobránszky. Din epistole se vede că Dobránszky nu numai că a stat în legătură cu acest renomit pansionist, ci încă a și umblat după vre un post în Rusia.

Această faptă dela sine și prin sine de tot innocentă a provocat mare scandal în parlamentul Ungariei. Dobránszky s'a lăpat și acumă ca și mai nainte și autenticitatea epistolelor fiind trasă la indoieala, asupra ei va avea să judece tribunalul.

Noi învățăm multe din turbulenta scenă a parlamentului unguresc. Renegatul tot unealtă române în toată viața sa. Apoi dacă se vor lua deputații după trecutul bărbătilor lor dela 1848 începând până pre la anii 1867, în curând vor curăță parlamentul de toată lamura națiunii maghiare, remăind tinerii neofiti jidani, cari n'a trecut încă prin foc și apă, ci au făcut gură abusând de credulitatea oamenilor dedeați și fătămați la toată ocasiunea.

Despre durata sesiunii parlamentare nu se poate scrie nimică cu posibilitate. Ministrul president Tisza, interpelat fiind, a răspuns că nu scie diua, când va trebui să propună Maiestății sale închiderea sesiunei parlamentare.

La tot casul ea va urma cam preste vre-o 10 zile. În acest interval se va decide și soartea convocării sau neconvocării parlamentului Croației la sesiune, reluând afacerile de unde au rămas ele la disolvare. Noi am să în numărul precedent că toate semnele sunt pentru convocarea parlamentului în Croația. În acest obiect „Romanul“ după „N. freie Presse“ ne comunică următoarele:

Prezenței Banului în Pesta î se acordă de astă dată prin cercurile politice o mai mare însemnatate, căci nu este vorba numai despre stabilirea proiectelor de lege ce trebuesc prezentate Landtagului croat, ci și despre alte afaceri însemnate. Se vorbesc că Banul ar fi dispus să se înteleagă cu capii majorității partidei naționale croate asupra lucrurilor ce ar trebui să se ceară dela Ungaria când s'ar trimite deputații regnicolari, așa că, să se preciseze acele măsuri care trebuesc revocate ca fiind anti-constituționale, totuși fiind că nu se poate trimite deputații regnicolari, de vreme ce Reichstagul comun ungur va fi disolvat și chiar mandatul Landtagului croat expiră la 23 Septembrie, apoi este probabil că Banul se va săli să ajungă la o întreagere cu majoritatea partidei naționale în privința unei repede rezolvări a Adressei și a stabilirii bugetului, pentru că disolvarea Landtagului și otărîrea nouelor alegeri să se poată efectua la vreme, fiind că numai astfel se va putea trimite o delegație în nouă Reichstag ungur.

Partida națională croată este otărâtă a combatere cu otărare escesele parlamentare și va fi susținută în aceasta de guvern. Ea nu se va da înălțuri, la casă de trebuință, nici din înaintea unei imediate disolvări a Landtagului croat. În conferințele ce se țin aici, se discută mai cu seamă durata Landtagului croat și atitudinea ce trebuie să se adopte față cu Starcevicii.

Conferența pentru regularea finanțelor în țara Faraonilor înaintează cam incetitor. Opoziția din Francie a venit cam pre ne așteptate. Diarele strâne ne-au comunicat condițiunile puse de Franța. Cu privire la pertractarea acestei cestiuni „N. freie Presse“ în edițiunea de seara din 7 Maiu a. c. scrie următoarele:

Pentru astăzi se așteaptă în Paris contra-responsul englez la observațiunile ce guvernul francă a adaos la aderarea sa în principiu la propunerea pentru intr'unirea unei conferențe.

D. de Courcel, ambasadorul Republicii la Berlin, a amânat plecarea la postul seu până când va sosi în Paris responsul Englez. Într acestea a-

devenit cunoscut atât testul propunerii pentru conferință cât și cel al aneștei ce i s'a alăturat. Eată testul propunerii:

„Guvernul Maiestății Sale crede că, spre a deplini sarcinile ce încumbă unui bun guvernămînt și spre a satisface îndatoririle ce cad în sarcina șefului egiptean, este de trebuință a se face oare cari modificări în legea de lichidare. De aceea guvernul Maiestății Sale propune ca conferința să se întrunească în Londra sau Constantinopole, spre a otâră dacă este trebuință de o modificare și în ce chip trebuie să se facă.“

Acum însă se vorbesc și despre o depesă ce Aarif-pașa, fostul ministru turc de externe, a adresat lordului Granville și prin care se espunea încă dela 19 Februarie punctul de vedere turcesc în afacerea egipteană. Turcia se declară atunci gata pentru o întrevenire, spre a proteja integritatea Egipetului și a restabili ordinea în Sudan. Ea voia de asemenea să se îndatoreze ca, într'un răstimp otârăt în comun de ea și de Anglia să evaneze Egipetul. În cas contrariu ea protestă contra ori-cărei soluțuni dată fără consimțemîntul Sultanului și desaproba ori-ce trămitere de trupe engleze la Suakim. Din toate acestea se poate deduce într-un chip aproape pozitiv ce atitudine cugetă a observa părta față cu conferința.

Am reprobus acestea după „Romanul“ din București, ca cetitorii nostri să vadă condițiunile unei puteri rivale Angliei nu numai în Egipt ci pre întreaga linie a mării mediterane.

Parlamentul Germaniei a trecut peste cestiunea mult agitată a prelungirii legii contra socialistilor. Prințul Bismarck ca Jupiter tonans să descărcă cu vîhemîntă asupra liberalismului și în cele din urmă a învins cu 32 de voturi. Această neînsemnată majoritate perde mult din însemnatatea ei dacă nu vom perde din vedere cele 51 voturi ale deputaților, cari s-au abținut dela votare. Căstigul moral este al liberalilor și în 2 dile poate și acest număr de 51 se va adăuga la numărul 157, pronunțat contra prelungirii acestei legi excepționale.

Slabe picioare are pacea internă a Germaniei dacă principalele de Bismarck din înălțimea tribunei și silit a declară urbi et orbi că el va prigoni absolutismul până la ultima să respirare. Si ea devine cu atât mai problematică cu cât este întrebare dacă preste 2 ani de dile va mai putea urca tribuna parlamentului bărbatul de fer, spre a striga în fața Europei: *Ouoz ego.*

Cestiunea orientală începe a neliniști din nou pre bărbății interesați. Nu trebuie să spunem că în prima linie Ungurii sunt cei mai interesați, dar totodată și cei mai neliniști. Rumelia orientală este vatra focului și tăciunele tot de Rusia va fi apriș. Noul guvernator Chrestovici este unealta Rusiei. Aleko pașa a trebuit să cadă, căci el nu suferă unele nesigure rusești. Noul guvernator trebuință denumit, căci el e persoana cea mai adică planurilor Rusiei pravoslavnice. Scandalul din parlamentul Ungariei în afacerea Dobránszky ne întâresce în presupunerile noastre și certele religioane din Fănar încă și vor fi având necul lor causal.

Europa are lipsă de pace. Si pentru că ea are lipsă da pace în orient trebuie să sufere prepararea terenului pentru o nouă isbucnire a flacărilor.

Axioma: „*sì vis pacem para bellum*“, se urmăresc cu mare consecuență. „Viitorul“ cel mai de aproape va vîrsa lumină în cestiunea orientală regătită în congresul din Berlin.

Sesiunea sinodului archidiecesan.

Sedința a X-a din 25 Aprilie (6 Mai).

Sedința se deschide la 9 ore înainte de ameașă. Protocolul sedinței premergătoare se cetește și se autentică.

Presidiul în mod oficios face cunoscut, că Maiestatea Sa împărăteasa Maria Ana, vîdua reprezentantului împărat Ferdinand I, a repausat în 4 l. c. în Praga. Având în vedere credința și iubirea neclintită, care poporul român și biserică ortodoxă le-au arătat totdeauna către dynastie, propune și sinodul să prin sculare expresiune sincere salută.

Dep. Iosif Pușcariu, fiind silit prin afaceri de oficiu să se depărte din Sibiu, cere concediu pentru restul sesiunii, — concediu cerut se acordă.

Presidiul prezintă hârtia consistorială Nr. 2036 Scol. prin care se recomandă spre admitere „Curs metodic de istoria naturală pentru scoalele poporale de I. Ilasieviciu. Partea I. Brașov 1882,“ — se transpună comisiunei scolare.

Dep. P. Truța face următoarea interpelație: Considerând că foaia „Telegraful Român“ ca proprietate a archidiecesei, conform testamentului Ma-

relui Andrei are să redacta prin dl Nicolau Cristea, până ce el va voi;

considerând că sinodul ca for suprem administrativ are dreptul de a dispune asupra averei bisericăi noastre fie aceea de ori-ce soi sau natură;

considerând că după ce sinodul nu are nici o cunoștință despre schimbarea condamnabilă în redacțunea amintitei foi și cauza ce o a produs, — ca reprezentant legislativ al bisericei noastre, întrăbă:

Are Escelenția Sa cunoștință despre schimbările condamnabile și contrare dispozițiunilor Marelui Andrei, întrevenite în ridigiarea foaiei „Telegraful Român“ sau nu? Dacă are, ce impregiurări au causat aceasta? Abdisa dl Nicolau Cristea de voia liberă, ori forță, sau i-au abdis comisiunea administrativă? Ce cause l-au indemnăt pre dl Nicolau Cristea, eventual pre comisiunea administrativă de a abdice sau de a-i abdice? Întreprinsă condamnarea părții vinovate pentru abrogarea dispozițiunilor testamentare ale Marelui Andrei? Ear dacă nu, are de cuget a face dispozițiunile trebuințioase pentru restituirea „Telegrafului Roman“ sub redacțunea de mai nainte sau ba? Cum a putut Esclenția Sa să suferă starea și schimbările acestei fără a face cel puțin raport sinodului din acest timp pentru întrevenire?

Presidiul răspunde: că retragerea redactorului N. Cristea s'a întemplat în modul cel mai corect, din ce motive să a facut această retragere va sei dênsul mai bine. Că „Telegraful Român“, s'a redacta acum în contradicție cu spiritul intemeietorului o neagră, și susține, ca redactarea de ađi se face cu totul după intenționile reposatului intemeietor, și că interbelantul nu este în drept, când dice că direcțunea de ađi este condamnabilă. De altcum despre corectitatea purcederei la demisionare se poate convinge prin informații dela comisiunea tipografie. Ce privesc întrebarea, despre restituirea „Telegrafului Roman“ în ce privesc redactarea la statul dinaintea demisionării, declară că nu va face această restituire. Ear că privesc raportul ce se cere pentru sinod, răspunde că comisiunea a raportat consistoriului și acesta are să presinte raport sinodului.

Dep. P. Truța fiind nemulțamit cu răspunsul dat, își susține dreptul a face o propunere la timpul seu, — sinodul ia răspunsul presidiului spre sciință.

Dep. Ioan Popea face următoarea interpelație:

În una din ședințele sinodului din a. 1879 s'a facut din partea propunere ca să se scurteze serviciul bisericesc, pentru ca să se câștige timp pentru cuvențari. Esclenția Voastră ni ați asigurat, că nefind sinodul competent a lua în desbatere cestiunea aceasta și a o delibera, veți îngriji a o rezolvă pe calea sinodului episcopal. Până ađi însă nu sciu în ce stadiu se află cestiunea, ce pași s'au făcut din partea Esclenției Voastre în privința aceasta, nu sciu dacă Esclenția Voastră o ați adus înaintea sinodului episcopal ca obiect de desbatere și dacă o ați făcut, nu sciu cu ce rezultat?

Având în vedere că biserică noastră rom. ort. nu și poate ajunge scopurile ei salutifere, de a fi o instituție de propăsire a poporului credincios în moralitate și o adevărată cultură, decât numai prin aceea, ca cuvențul său predica va fi cum au fost la începutul intemeierei ei, parte esențială sau centrală în viața ei internă;

Având în vedere, că biserică ort. rom. fără acest element indispensabil pentru viață și avénutul ei, nu poate avea viitor, că biserică lui Christos, de care ne ținem și noi, prin cuvențul său intemeiat, prin cuvențul său lațit, prin cuvențul a înflorit în timpul clasicității ei, și nu prin forme felurite externe;

Având deplina convingere că și astăzi numai acele biserici creștine se întâresc și și conservă existența lor în viitor, cari cuvențul său predicei îl dă locul cel mai de frunte în întreg serviciul bisericesc;

Având convingerea, că fără cuvențul biserică noastră numai vegetează și că perirea ei este numai o cestiune de timp, de oare ce în proporție cu respândirea instrucției în massele poporului nostru e constatat, că crește dilnic totdeauna și indifferentismul pentru biserică, astfel că după cum stau lucrurile, aceia, cari stau în fruntea bisericei: preoți, protopopi și episcopi, voind se conserve existența bisericei, ar trebui, cumpărind impregiurările factice, să fie în contra înmulțirei și prosperării scoalelor, în contra respândării instrucției prin scoale.

Convins deplin, că poporul nostru așteaptă și e în drept să aștepte dela reprezentanții bisericii sale, ca ei să intimpine necesitățile lui religioase, morale și materiale revîrsând lumină în af-

cerile lui feluriște ca nescă adevărați părinti spirituali ai sei.

Petrüns de astfel de convingere, de trebuințele feluriște ale poporului nostru pe terenul vieței sale religioase, morale și materiale și plin de îngrijire pentru viitorul bisericei noastre dreptmăritoare, și al poporului nostru credincios, pus în cea mai mare parte în mâinile preoților, părintilor și spirituali imi iau voia a face interpelaționea:

Esclenția Sa părintele archiepiscop și metropolit să binevoiască a arăta, ce pași a binevoită a face la sinodul episcopalilor spre rezolvarea acestei cestiuni, care interbelantul o astă a fi de cea mai mare importanță pentru progresul intelectual moral și material al poporului nostru.

Presidiul răspunde: că schimbările în cele rituale, ori că s'ar arăta de necesare ađi, nu se pot face cu grabă căci poftesc o studiere adâncă, înțelegere între archierei, nu numai a celor din metropolia noastră, ci și a celor vecini, și în fine luarea în seamă a dorințelor poporului. Declarația mai departe că însuși s'a ocupat mult cu aceasta cestiune fără de a fi putut ajunge la un punct oare care de măncare pentru a face ceva în aceasta direcție. De altcum ritualul bisericei noastre nu eschide ținerea de cuvențări, ci ele se țin pe căt ajunge zelul și capacitatea preoției noastre, — sinodul ia răspunsul presidiului spre sciință.

Dep. I. Popea, nemulțamit cu răspunsul dat face propunerea:

Esclenția Sa metropolitul să însarcinează a aduce propunerea în privința scurtării serviciului bisericesc ca o cestiune de cea mai mare importanță, la desbatere înaintea sinodului episcopal că mai îngribă, și a stârui, să se delibereze asupra-i; ear Venerabilul Consistoriu archidiecesan să atragă prin o circulară atenția preoților și protopopilor asupra necesității de a se ține cuvențări Duminești și serbătorile în toate bisericele din archidiecesă și a avea în evidență, prin organele sale pentru toți acei preoți, cari vor fi esențiali în implementarea datoriei lor în privința ținerii cuvențărilor.

Propunerea se transpusă comisiunei bisericesci.

Deputatul V. Roșescu propune: Prea Venerabilul sinod archidiecesan să concluă, ca venerabilul Consistoriu să fie poftit a îngriji de posibila urgentă compunere și tipărire blanchetelor corespondente pentru carte postale de expediție și primire, pentru bilete de călătorie și admanuare dela oficile parochiale și protopresbiterale, — se transpusă comisiunei organizaționale.

Urmează la ordine raportul comisiunei organizaționale, cu privire la sistemarea posturilor în gremiu consistoriului archidiecesan. Raportorul comisiunei Partenie Cosma, propune pe baza raportului prezentat în această materie de consistorul archidiecesan.

Sinodul primește ca posturi în gremiu consistoriului archidiecesan:

1. Un archiepiscop,
2. Un vicar archiepiscopal,
3. Patru asesori ordinari în senatul strins bisericesc,
4. Un asesor ordinari în senatul scolar,
5. Un secretar,
6. Un fiscal,
7. Un defensor al matrimoniului,
8. Un cassar,
9. Un controlor; ca sistematizare prin statutul organic și prin concluse speciale sinodale.

Pe lângă aceste se mai sistemează:

10. Un archivar-protocolist,
11. Un expeditor;
12. Un oficial de cassă,
13. Patru canceliști,
14. Un econom,
15. Un servitor de cancelarie.

Ce privesc postul de asesor ordinari în senatul episcopal, cuprins în propunerea consistoriului, sinodul, nefind din rapoartele generale presentate evidentă necesitatea instituirei lui, nu-l incuviințează.

Acceași comisiune, raportează asupra sistemării salariilor archiepiscopului și ale funcționarilor amintiți în conclusul precedent. Cu abatere dela propunerea consistoriului, dto 29 Martie 1884 Nr. 76 Plen. care, abstragând de astădată, din cauza insuficienței mijloacelor materiale, dela scărirea datoriei după anii de serviciu mai indelungat, sistemează aceste salarii în următorul mod.

1. Archiepiscopului salariu anual	12,000 fl.
2. Vicar archiepiscopal sal. an.	2,400 "
3. La 6 asesori referenți consistoriali căte cu 1,400 fl. sal. an.	8,400 "
4. Secretariului consistorial sal. an.	800 "
5. Fiscalului consistorial	600 "
6. Defensorului matrim. consist.	600 "
7. Casariului sal. an.	800 "

8. Controlorului sal. an.	800 fl.
9. Archivariului-protocolist sal. an.	700 "
10. Espeditorului sal. an.	600 "
11. Oficialului de cassă	600 "
12. La doi cancelisti câte 500 fl. .	1000 "
13. La doi cancelisti câte 400 fl. .	800 "
14. Economului	300 "
17. Unui servitoriu	240 "

adăogând ca ajutoare estraordinare:

1. Asesorului Z. Boiu, ajutor anual 400 fl.
2. Asesorului N. Cristea 400 fl. ca despăgubire pentru beneficiile laterali, cari ambii le-au folosit cu voia bisericii.

3. Secretariului N. Frateșiu ajutor anual 200 fl. Comisiunea, având în vedere, că este just ca un funcționar, care nu mai poate înainta în rang, după un serviciu mai îndelungat să înainteze în dotație, mai departe având în vedere că, principiul cuințualnicilor în a 1877 s'a aplicat față de profesorii seminariajali, propune.

Si sinodul decide: salariul fiecărui asesor consistorial ordinari, tot la cinci ani de serviciu continuu se înmulțesc cu 100 fl. v. a.

La punerea în lucrare a acestui concluzie se scoțesc anii de serviciu dela 1 la Ianuarie a anului în care a intrat în funcție respectivul asesor. În contra concluziei acestuia Esc. Sa părintele archiepiscop insinuă vot separat la care se alătură deputații N. Popa, I. de Preda și R. Patița.

Ședința se încheie la 2 ore d. a.

Sasii din Transilvania și cabinetul lui Tisza.

(Corespondență din „Neue Freie Presse“).

Superintendentul bisericei evanghelice A. C. Dr. G. de Tentsch și comitele suprem al Sibiului totodată și Comesul Sasilor, Dr. M. de Brennerberg, petrec de prezent prin Pesta cu scop de a se înțelege cu guvernul în diferite afaceri bisericești, scolare și politice, ce privesc pe sasi din Transilvania și respective pe locuitorii trei de odinioară sasesci preste tot. Faptului acestuia i se dă în acest timp o însemnatate după. Dacă adecă astăzi incetul cu incetul diferențele naționalități din țeară își supun pozițiunile lor politice de până acum unui examen nou și dacă sunt aplicate, să țină cont și de impregiurările actuale, se poate ușor pricepe, că și în poporul sasesci și în conducătorii lui s'a desvoltat mai puternic dorința, de a stabili cu guvernul, un modus vivendi mai suportabil. Acestei intenții i au dat sasii uneori expresiune; căci sasii s'au basat dela început pe terenul egalității garantate de stat din anul 1867; ei au acceptat, deși cu mare durere legile dualismului în Austro-Ungaria, și s'au năzuit numai, ca în cadrul nou creat al ideei ungurești de stat să-si susțină biserică și poporul lor național.

Că ei și au apărut cu tare marcata instituțiile lor municipale, nu o poate nega nici un om cu dreptate, pentru că aceste instituții au format pentru poporul isolat armele de sprinț ale existenței sale naționale.

Un isvor spiritual abundant pentru poporul săsesc este de secoli cestunea bine regulată scolară.

Nezința principală a tuturor Sasilor este de a o susține aceasta și desvolta că se poate mai bine. Din nenorocire însă această nezință nu mai întâmpină în sinul ministerului nostru de instrucție totdeauna aceeași bunăvoie și aceeași clară înțelegere, care este de lipsă pentru promovarea acestei desvoltări. Chiar ministerul de instrucție însuși în înalță să aprecieze a culturii europene peste tot și a culturii scolare germane în deosebi să arătă totdeauna gata și învoit a se opune îndreptățitelor dorințe ale sasilor și de aci se explică unele apucături ale saie, precum și aspirarea sfaturilor sale. La aceasta ne așteptăm și în casul de față, căci superintendentul nostru, are să propună supremului conducători al instrucției și culturii un șir de însărcinări. Acestea privesc ordinea cea mai nouă a esamenului de maturitate la gimnaziile și scoalele reale, statutul de examinare al profesorilor pentru scoalele medii, cărțile de învățămînt în scoalele medii și altele. În ce privesc cărțile de învățămînt ministerul a luat în nume de rău, că acestea sunt în mare parte din Germania și Austria. De prezent în gimnaziile și scoalele reale sasesci limba de instrucție e cea germană; cărțile de scoala în Ungaria apar aproape exclusiv în limba maghiară; este mirare deci, dacă profesorii dela gimnaziile și scoalele reale sasesci își atîntesc privirea la tîrgul de cărți din Germania și Austria, spre a-și satisfacă trebuințele lor? Legea permite aceasta, până când cărțile folosite nu sunt de un cuprins „periculos pentru stat și opus legilor“. De aceea aceste cărți înainte de toate au fost să se examineze din aceste

puncte de vedere. Ministerul însă a făcut excepționi contra acelor de proveniență neungurească, iar consistoriul evangelic a asternut o reprezentanță motivată întru apărarea cercului seu legal de activitate. Poate că-i succede superintendentului să delăture cu pace și repete toate greutățile ivite mai de curînd.

Aceasta ar fi foarte de dorit în interesul bineînțeles de ambe părțile. N'ai decât se arunci o privire numai asupra situațiunilor politice naționale și culturale din Transilvania pentru de a cunoaște de aci îndată însemnatatea cea mare a națiunii sasesci. Elementul românesc afară de aceea progresează din an în an și ocupă teren nou. Dar tocmai România transilvăneană de două decenii încoace urmează cu consecuență statonica politica de passivitate, contra statului unguresc; ei lasă se treacă peste ei orice putere, se supun, fiindcă trebuie, și cresc totuși copiii lor în principala aversiune față de acest stat. . . .

Cine călătoresc prin ținuturile românesci sau convine cu români, poate face în aceasta privință experiențe foarte surprinse, dar totodată instructive. Din contră Sasii sunt un element de popor, care susține statul. Din acest motiv nici odată n'am putut pricepe de celi se pregătesc sasilor atâtatea piedici din partea guvernului unguresc.

Sasii nu tind doară să treacă dincolo de Transilvania sau afară de Ungaria; ei nu au nici o vecinătate periculoasă și într'un număr de abea 200,000 suflete nesunt nici decum un pericol amenintător pentru statul unguresc. Si cu toate acestea Sasii nu pot ajunge la nici o consolidare a administrației proprii reduse la un minimum în universitatea națiunii sasesci.

Precum am amintit, sub datul de 9 Decembrie a. c. s'a asternut ministerului o reprezentanță din partea universității sasesci, în care întrevenirea poporului sasesc cere într-o formă binemotivată declinarea octroatului §. 13 al „regulamentului afacerilor pentru adunarea generală a universității.“ Petitionea se referă cu deosebire la acel punct din regulament, care dă votului minorității „însemnatatea unui apel“ către ministeriu, prin care de sine se înțelege că întreaga pertractare și conclusul majorității din universitate se face iluzorică. Universitatea nu voit să i se concedă votului minorității o astfel de însemnatate neîndreptățită, ci a cerut declinarea întrucătoare, ca „acest vot al minorității să se accludă simplu la protocolul ședinței respective și cei ce l'au predat să decline dela ei ori ce responsabilitate pentru conclusul luat de adunarea generală.“

Conclusele acestei adunări generale își susțin totuși valoarea lor, care și fară aceasta intră în viitoare numai după aprobarea ministerului. În rescriptul său către universitate Ministrul respinge aceasta cerută modificare în regulament și accentuează tot deodată, că „guvernului să compete față cu concluzie adunării generale nu numai acel drept negativ, că guvernul poate nimici din oficiu sau în urma unei consultări formatele concluse și dispozițiuni ale acesteia, ci că i compete și ori ce drept pozitiv, în puterea căruia în locul conclușelor și dispozițiunilor nimicite poate face ordinațiunile legale, cari vor fi de lipsă“. Acest drept pozitiv sau așa numit de dispozițiune, ministerul îl privesc și recunoasce, că un „eflux logic al dreptului de inspectiune al guvernului și aplicării practice a legii“.

Noi o spunem pe față, că această interpretare este în opoziție cu textul § 7. din articolul de lege VII din anul 1873; căci această lege dă în mod expres dreptul de dispozițiune peste averea universității, precum în §. 5 al aceleași legi lasă intact dreptul de proprietate al acestei universități. De sine se înțelege acum că nu pot fi pentru aceeașă avere doi proprietari diferenți fiecare cu dreptul pozitiv de dispozițiune de sine stătător. Având adunarea generală a universității sasesci dreptul recunoscut și prin lege de proprietate și dispozițiune, nu poate să-l aibă în același timp ministerul, și dreptul de inspectiune garantat prin lege nu poate fi nici decum identic cu dreptul pozitiv de dispozițiune. A inspectiona, a administra și dispune, sunt în toata lumea lucruri de tot diferențe, și din dreptul de inspectiune sau supraveghiere nu urmează nici decum „în mod logic“ dreptul pozitiv de dispozițiune, ce și însușește ministrul.

Această decizie a ministrului, precum și întâlnita lui totodată puțin afabilă cu privire la dreptul de a avea cassa și pregăti actele, au atins foarte neplăcut cercurile sasesci. Deja se aștepta lumea sub nouă comes, a căruia fință conciliantă astă puțină recunoștință, la o aplanare finală a diferențelor suprăicioase și pagubităre. Cei ce au purtat

lupta său ostentă, pentru că are în toată diua înaintea ochilor, urmăile cele reale. Însă poporul săsesc cu toate acestea nu voiesc să comită nici o sinucidere națională nu voiesc să renunțe dela averea națională moștenită dela strămoși și garantată prin lege, și de dreptul de dispozițiune, ce-i compete.

Comitele suprem și Comesul Dr. de Brenerberg aflat în decursul activității sale de o jumătate de an aci destulă ocazie, spre a se convinge cu siguranță, că sasii în Transilvania nu au nici un fel de tendențe secesioniste, că ei nu voiesc și nu doresc nimic mai mult, decât ca între relațiunile cele nouă să-si poată continua existența lor națională și materială și să se bucure de acele drepturi și posesiuni, cari le-au câștigat părinții, și le-au păstrat succesiunii lor. Legea le acordă aceste condiții de existență; de ce nu se lasă legei cursul ei? E speranță, că să-i succedă și comesului sasilor a înăupleca pre guvern a pricepe astfel lucrurile.

Atunci un nou curagi de viață va umplea prepoporul sasesc, și prin aceasta cade ori ce îndrepătări și pentru sustinerea unei partide sasesci separate, politice. Aceasta ar fi foarte de dorit în interesul unei consolidări finale a relațiunilor din-năuntru Ungariei, precum și în interesul vădei din afară.

Reproducem aici în traducere întreaga corespondență din Sibiu, publicată în „Neue freie Presse“ mărginindu-ne a adăuga numai atât, că nu este un semn de cultură acela, când cineva vrea să-si apere națiunea sa învinuind pe alta pe nedrept, când cineva se ridică cu alte cuvinte pe spatele altuia! Sapienti satis!

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Lupșa. Domnule Redactor! Una dintre caracteristicile seculului nostru este și năsuința bărbătilor de renume, de a șfia că și mijloace prin cari se poate străbate cu multă ușurință cultură în straturile cele mai de jos a-le poporului, cu drept cuvînt așa numit talpa țării.

Să convins omenimea în decursul timpului că aceasta este problema scoalei. De aci interesarea cea mare față de scoală, desvoltată la ori care popor care aspirează numai cătuși de puțin la progres și nu voiesc să se peardă în chaosul celorlalte popoare. Scoala însă numai atunci va putea să aducă sacrificiile dorite pe alturi națiuni, când învățătorii vor fi adevărați apostoli ai progresului, stând pe o treaptă înaltă de cultură și fiind capabili de a satisface tuturor așteptărilor. Fericitul metropolit „Marele Andrei“ din iubirea cea mare ce o nutrează față de neamul seu, peste capul căruia au trecut atâtatea viscole și furtune, nu pregetă diua și noaptea de a căuta mijloace pentru îmbunătățirea sortijei acestuia.

Înființând o mulțime de scoli veni și la sublima ideiă a „reuniunilor învățătorescii.“

Asistând în 23 și 24 Aprilie la adunarea generală a subreuniunii învățătorescii din protopresbiteratul Lupșei, ținute în comuna Lupșa, am simțit o bucurie vîdînd că în cursul unui scurt timp de abia doi ani dela înființarea ei a făcut progrese bunișoare. Protopresbiterul Ioan Danciu are un titlu la recunoștința tuturor din acest protopresbiterat pentru zelul cu care a desvoltat la înființarea subreuniunii. Deschidîndu-se adunarea la două ore d. m. prin o cuyîntare potrivită din partea protopresbiterului ca președinte al subreuniunii să purce mai departe conform programelor statorite de comitet.

In decursul adunării s'a ținut mai multe discuții diante cari amintesc aci pe a domnului Ioan Bota „De ce însemnatate este computul pentru popor român“ și alta „despre chiemarea învățătorescă“ precum și a domnului Ioan Muntean tot „despre chiamarea învățătorescă“. Ambii învățători dovedesc că sunt patruși de înalță lor misiune și nu o privesc aceasta numai de un „modus vivendi“ precum durere se întemplă aceasta la cei mai mulți din învățătorii nostri. Tot asemenea s'a ținut prelegeri de model din comput pentru diferite cursuri facîndu-se critică la fiecare din partea membrilor. La critică a luat parte și părintele Cioran nesîndu să a contribui și dînsul la luminarea și chiarificarea unor și altor puncte. Dacă ar fi să observ ceva aceea ar fi ca la astfel de ocazii prelegerile practice să se țină cu copii nu însă cu învățătorii.

Aceasta din acel punct de vedere căci a te străpune în stare psihologică a unui copil e una din cele mai mari greutăți, carea se poate delatura de foarte puțini ba cuțeză și afirmă că întru toate mai din partea nici unuia. Nu ar costa cine săie ce mare greutate

a aduce căte trei patru copii și a propune acestora, în modul acesta ar profita pe de o parte invățătorii mai mult: ear pe de altă parte s-ar putea vede apucăturile copiilor, și s-ar putea da îndreptări în una sau alta privință. Adunarea condusă cu mult tact și înțelepciune s-a terminat a doua zi.

In cînvîntarea de inchidere domnul președinte punându-le la inimă invățătorilor interesarea față de cariera apucată i face atenții că în propunerile din scola să se silească a se conforma după cele văduite și audite.

Lupșanul.

Circulariu

cătră onorata preoțime din protopresbiteratul gr. or. al Sibiului.

Spre pertractarea unei cestiuni de cel mai înalt interes pentru preoțimea noastră, onorata preoțime tractuală este invitată a se întruni Marți la 8/20 Maiu a. c. la 10 ore a. m. în o conferință confidențială, în Sibiu, biserică din suburbiiu iosefin.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiului.

Sibiu, 27 April 1884.

Simeon Popescu
protopresbiter.

Varietăți.

* (Sinodul archidiocesan) s'a încheiat Sâmbătă seara după ce a terminat aproape toate obiectele de pertractat.

* (1 Mai.) Frumosul și placutul Maiu ni s'a prezentat astăzi în toată splendearea să. E frumoasă natura primăvara, și ea și ajunge culmea frumuseței la 1 Maiu. Dîua de astăzi nu ne-a înșelat. Cu frumusețea naturei contrasteză în mod prea drastic ceata lăutarilor peregrinând dela casă la casă, și revocând omului în memorie vechia datină că dîua de 1 Maiu e și de veselie și pentru lătar, contrastez cântarea cu frumusețea naturei chiar și în modul cel mai violent.

* (Casuri de moarte). **Candid Albini**, subjude regiu în pensiune a răposat la 9 Maiu a. c. în Sibiu.

Ioan Stoicoviciu, cleric absolut al archidiocesei transilvane, a răposat la casa părintească în Medeșfalău tot în 9 Mai.

Samuel Bodrogi, preot evangelic-reformat din Sibiu a răposat la 10 Maiu aici în Sibiu. Înmormântarea i s'a făcut eri pelângă asistență publicului sibian fără deosebire de naționalitate sau confesiune.

* (Nedumeririle și basaconiile). Colegii dela șariul "Hermanstädter Zeitung" de aici trăiesc în nedumeriri pentru cuvîntul "basaconii" nescind ce însemnatate are el în limba română. Basaconia este basaconie. Si tocî cei ce scriu basaconii prin citatul șiar sunt în drept anu fi în chiar cu cuvîntul basaconie, și cu ceia ce ei scriu, căci altcum n'ar scrie basaconii, și nu ne ar lăsa în nedumerire în ce privesce "lupta între români activisti și pasivisti", care din grația numitului șiar devină basaconie. Este basaconie când cineva scrie unele lucruri, despre care nefiind el însuși în chiar, lumea zimbesce, și dice: acestea sunt basaconii. Basaconia e soră dulce cu naivitatea. Cine scrie basaconii, are dreptul ca lumea să-l numească naiv și prost. Naivitatea lui produce ilăritate, omul ride cu plăcere, și nu se supără, căci basaconia este basaconie și cine scrie un întreg ciclu de basaconie trebuie să dispună de o bunică dosă de naivitate.

* (Un tiner român sinucis). Isaia Boțco, fost adjuncț notarial în comuna Kétegyháza comitatul Békés s'a sinucis la 6 Mai noaptea împușcându-se cu un revolver. Densul a fost de 33 de ani și în anii trecuți a publicat prin unele ștare poezi sub numele "Iason Biano". Nefericitul tiner a lăsat după sine 5 epistole adresate cunoșcuților sei, una din aceste adresată fostului seu principal sună astfel: "Domnul meu! Istră impregiurările ac-tuale a stărei mele morale și psihice am scurtă vreme să vorbesc multe. Mai nainte de toate mul-tămindu-ve de stima și iubirea dovedită față de mine în timpul ce lucrai alătura cu Dta în greu și odiosul oficiu. Acum ne despărțim pentru totdeauna! Doresc, ca cei ce me vor urma în post să meriteze mai mult încrederea dtale, și doresc să-jă fie fideli ca mine barem, sciind, căt de pu-tin mai poate omul adevărat conta aqă pe fideli-tatea, parola și caracterul acestei lumi ticăloase și miserabile. Groasnic m'am înșelat în credința mea pusă în lume, căci am cugetat, că tot omul este om cu inimă și cu bună socoteală, dar la fine es-perința mi-a desfășurat un trist contrar. M'am in-

"grețoșat de lume și viața observând din grelele lovi-turi suferite, că sau eu nu sunt pentru lume sau lumea nu e pentru mine, sau zămislirea mea e o greșală dumnezească. Deie cerul însă poporului și patriei mele mulți indivizi cu talentul ce eu l'am avut! dar nu deo cu norocul ce eu l'am avut! Eu nu mai pot renăne. N'am la ce și pentru ce mai fi. Mișelia altora ma despoiat de onoare de viitor. Dum-nedeu — și drept că toate-s cu voia lui — m'a des-poiat de sănătate, și în fine am perdit și ultima rază de speranță, că vre odată voi ajunge o să bună pe pămînt! M'am rezolvit dar să plec acolo de unde nu mai este reîntoarcere! Acolo me va judeca judecătorul ceresc, dar judecător lumesci miseri și brigani, ca ori care muritor, cu mine nu vor ave de afacere! Lumea me poate judeca cum și place nu-mi pasă, că nu e mai bună decât mine. Cu căt cineva are inima mai rea, cu atâtă e mai reu judecător. Cu aceasta finesc și ve rog iertă-tim și în urma mea ce las luatiile în grije părin-tească. Isaia Boțco."

* Cetim în "Telegraful". Guvernul otoman tocmai un nou regulament asupra paspoartelor, se publică pentru generala cunoștință următoarele dispoziții privitoare la îndatorirea pusă supușilor străini călătorind ori staționând întrul Imperiului paspoarte în regulă:

Art. 11. „Supușii statelor străine amice și aliate ale Turciei, sunt datori să aibă la intrarea lor pe pămîntul imperiului otoman, un pasport în regulă. Acest pasport trebuie să fie visat de cătră un reprezentat diplomatic sau consular al guvernului imperial stabilit în strainătate. În casul când nu va fi o misiune diplomatică ori consulară în țeara de unde vine purtătorul pasportului, visa autorității de care depinde strințul va fi considerată ca îndestulătoare. Cu toate acestea dacă purtătorul întâlnesc un reprezentant diplomatic sau consular al guvernului imperial în parcursul călătoriei sale el e ținut să și visa pasportul de cătră densul. Taxa visei este de 20 piastre (4 lei 44 bani).

Art. 16 supușii străini, cari nu vor fi purtători de paspoarte ori a căror paspoarte nu vor fi în regulă, vor fi dați afară de pe teritoriul otoman, după o înțelegere cu cancelariele de cari ei aternă. Se va face totuși o excepție în folosul celor cari la sosirea lor, vor justifica aceasta neregularitate presentându-se în Constantinopol la prefectura poliției și în provincii la autoritatea competente împreună cu o garanție la cancelaria lor. În acest cas cei ce nu au paspoarte vor plăti îndoita taxă a dreptului de visă.

Art. 18. „Este oprit comandanților de vapoare și de vase cu pânze cari intră în porturile otomane, precum și batelierilor și acelora cari transportă pe călători pe uscat, de a-i debarca și de a-i conduce aiurea decât la punctele acelea ce sunt destinate pentru inspectiunea paspoartelor. În cas de a contraveni acestei prescripții, comandanții vapoarelor și vaselor cu pânze vor suferi o amendă de la 10—15 livre turcesci; ear batelierii și chirigii o amendă de 2 livre turcesci și închisoare dela o săptămână până la 15 șile. Cu toate acestea căpitani de vapoare și de vase cu pânze vor fi scuțiti de această res-pundere în porturile unde sunt ținuți de a opera desbarcarea remâñend la larg și acolo unde în lipsă de cheiu ori desbarcader nu vor putea atinge țer-mul. În aceste casuri batelierii iau asuprăle această res-pundere și ei vor fi condamnați la pedepsile precipitate.“

* Efectul cetării romanelor.

Ledru este dat în judecată pentru furtul unor rufe.

Chiemată se dea explicații tribunalului, martora, o tineră fată de opt-spredece ani, se exprimă astfel asupra celor întemplate:

— Mătușă-me a spălătoreasă la mahala. Acum o lună, intindând rufe în bătătură, m'a pus să le păzesc, ca să nu vie vr'un borfaș să foră din ele. Fiind că mi-era urit să stau așa cu mâinile în săn-reasuri întregi, m'am apucat să cetesc o carte...

Președintele: Si tot cetind, și ai uitat de rufe.

Martora: Oh! Domnule președinte de ai săi ce bine scria acolo! Costică iubia la nebunie pre Elena, însă părintii nu voiau cu nici un chip să-i cunune împreună, așa că...

Președintele (intrerupând): Pe când dta te ocupai de dragostea lui Costică și a Elenei, prevenit profită de ocasiune și-ți sfaterisea rufe.

Martora: Apoi, să vedeti, eu nu credeam că el venise pentru astfel de lucru.

Președintele: Si ce te facea să nu-l bănuiesc?

Martora: De! Domnule președinte, îl vedeam că să uită la mine cu sfială, apoi că se apropiie în-

cetul cu incetul lăsând să cadă către cămăși pe pămînt; mi-am închipuit că vrea să-mi facă curte și m'am arătat că nu-l văd.

Președintele: Noroc că ți-ai luat sama mai tardiu.

Martora: Noroc deu! Me sculasem în sus credând că o să prindă curagi și o să vie la mine. Aș! Cum m'a vădut că me scol, a luat-o la sănătoasa cu un vraf de rute în braț. Am început să strig: hoții! hoții! și am rupt-o la fugă după el. Un soldat, care trecea din întemplantă pe acolo a pus mâna pe el.

Președintele: Când a fost prins, mai avea rufe în brațe?

Martora: Nu, domnule președinte; rufele le-am găsit într-un sănț: se vede că le aruncase acolo de frică.

Presidentul (cătră prevenit): Ei? mai ai curagiul, acum, să tagăduisci furtul, cum ai făcut la instrucție?

Prevenitul: Ba să ve spuiu drept, luasem patru cămăși și două părechi de ciorapi, nu cu gând să le fur, dar fiind că iubesc pe domnișoara și vreau să-mi pregătesc trusoul de nuntă. Numai amorul m'a impins la asemenea faptă, ve jur pe ce am mai scump în lumea asta...

Presidentul: Si ai credut că domnișoara o să ia de bărbat un pungaș?

Prevenitul: Eu nu sunt pungaș, domnule președintele: când fură cineva nu mai dă îndărăt: pe când eu, dacă me lua de bărbat, era să aduc înapoia și cămeșile, și ciorapii, tot trusoul cum s'ar dice.

Președintele: Atunci, cum se face că ai sterș-o la fugă când martora s'a scusat în picioare, și, mai cu seamă, de ce ai aruncat rufe în sănț, când te-ai vădut urmărit?

Prevenitul: Dragostea e de vină, bat'o crucea! Când iubesci faci toate lucrurile pe dos. Uite, întrebăți pe domnișoara dacă nu me iubesc nițel; ați vădut cu ce foc vorbea de mine adineaoi. Când amorul intră în joc, omul își perde, deu! înțile.

Cu toată melancolica reflecție a prevenitului, Tribunalul la condamnat la trei luni din închisare.

"Dreptul"

* ("Petit Journal"). Foaia, care are cel mai mare venit — afară de "Times" din Londra — este "Petit Journal": La ultima adunare a acționarilor s'a arătat pentru 1883 un profit de 3,850,000 franci, ceea ce nu e mirare, când foia se trage în 730,000 exemplare. De trei ani încoaci tirajul s'a înmulțit cu 50,000 exemplare.

Conspectul operațiunilor Institutului de credit și de economii "Albina" în Sibiu în luna Aprilie 1884.

Intrate.	a. or
Numerarul din 31 Martie a. c.	63,783.60
Depuneri	130,701.09
Cambii rescumpărate	264,892.62
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	36,957.80
Interese și provizioni	20,125.66
Fondul de pensiuni	240.50
Monetă	71,557.03
Efecte	30,850.—
Conturi curente	66,611.93
Diversi	23,991.23
Esită.	
Depuneri	108,856.56
Cambii escomptate	293,870.30
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	80,434.50
Interese pentru depuneri	773.75
Scrisuri fonciare esite la sorti și rescumperare	16,300.—
Interese de scrisuri fonciare	17,793.—
Competențe de stat	252.20
Salarii și spese	1,953.22
Monetă	69,902.82
Conturi curente	69,225.89
Diverse	11,643.79
Saldo în numerarul cu 30 Aprilie 1884	38,710.37
a. 709,716.46	

Sibiu în 30 Aprilie 1884.

Visarion Roman,
director executiv.

Iosif Lissai,
comptabil

Posta Redacțiunelui:

Mai multora din protopresbiteratul Agnieten. În privința lucrurilor dela Dvoastră am publicat deja 4 corespondențe. Mai avem încă 5 dar nu le putem publica. S'a făcut deja destulă lumină. Când le-am publica, am ajunge la Nr. 9 cel al fericirilor, și în tractul Agnieten nu este mare fericire.

Loterie.

Sâmbătă în 10 Maiu 1884.

Buda: 84 66 75 56 62

Bursa de Viena și Pesta.

Din 10 Maiu n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.50	122.40</td